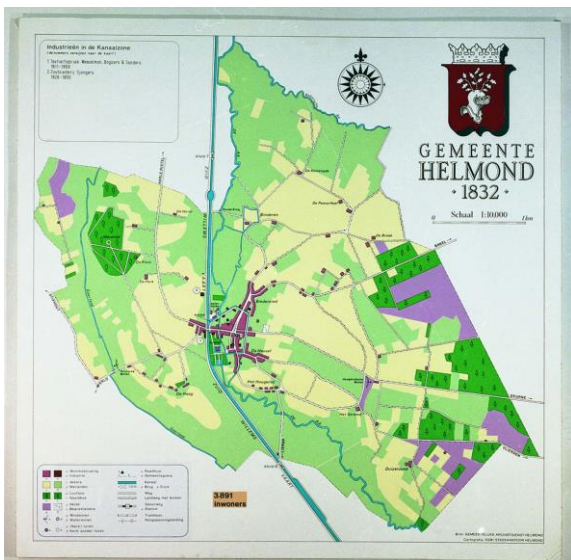


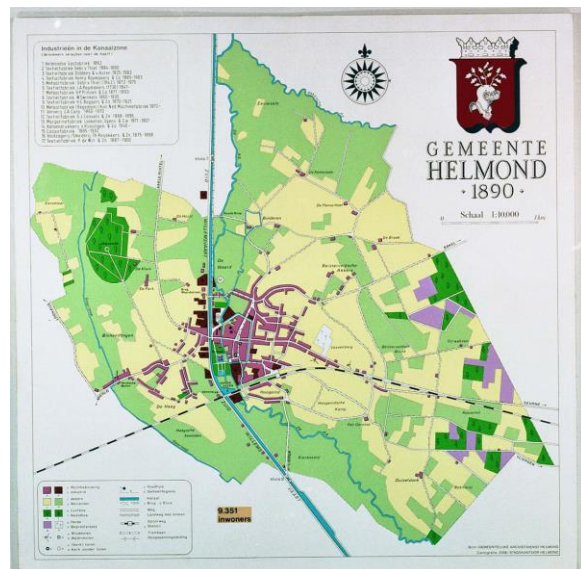
Themablad Industrialisatie en de groei van Helmond

Een beknopte geschiedenis van de industrialisatie in Helmond

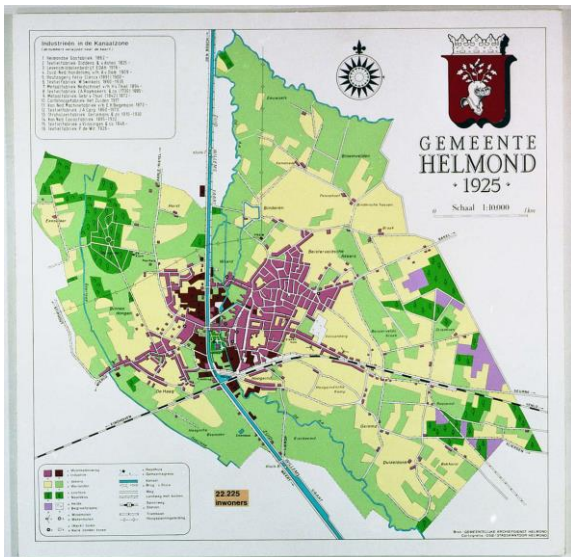
Helmond is vanaf de middeleeuwen een klein stadje, maar met veel nijverheid. Binnen de gilden werken meesters en gezellen aan Helmondse producten. De belangrijkste nijverheidsproducten zijn textiel en metaal. Na de opening van de Zuid-Willemsvaart in 1825 en de spoorlijn Eindhoven-Venlo in 1869 ontstaat in de met stoom aangedreven fabrieken die langs het kanaal verschijnen een levendige industrie. De belangrijkste producten zijn weer textiel en metaal. Vijf kaarten geven de ontwikkeling van Helmond goed weer. Zij vertellen van de ontwikkeling van de industrie, maar ook van de stad.



1. Helmond in 1832



2. Helmond in 1890



3. Helmond in 1925



4. Helmond in 1967

Sociale gevolgen van de industrialisatie

De industrialisatie heeft positieve en negatieve effecten gehad op de ontwikkeling van Helmond. De stad is er als het ware door gevormd.

Door de nadruk op de textiel- en metaalindustrie is de beroepsbevolking tamelijk eenzijdig samengesteld. Daardoor wordt in tijden van economische teruggang en oplopende werkloosheid, de stad hard getroffen.

De groei van de stad leidt tot grote woningnood. Na de woningwet van 1911 ontstaan in Helmond vier woningbouwverenigingen, die nieuwe stadswijken laten ontwerpen. Daarvan zijn nog enkele mooie voorbeelden in het stadsbeeld aanwezig, zoals de wijk Klaverhof. Behalve arbeiderswoningen zijn ook enkele voorbeelden van grote fabrikantenwoningen en fabriekspannen bewaard gebleven.

De arbeidsomstandigheden waren in het verleden niet gunstig. Lange werktijden, slechte woningen, kinderarbeid, hoge kindersterfte, drankmisbruik, Helmond kende het allemaal. Juist daardoor kende Helmond ook instellingen die zich inzetten voor betere omstandigheden. Vanuit Helmond voerden de paters Capucijnen strijd tegen het alcoholmisbruik. En die strijd was overigens niet alleen op Helmond gericht.

De sociale strijd werd vooral gevoerd door katholieke werkliedenverenigingen, die onder het patronaat van de kerk naar harmonie streefden tussen werkgevers en werknemers. Dat wil niet zeggen dat de strijd in Helmond niet hard is geweest. Een voorbeeld is de staking in 1904 bij textiel fabriek Sanders & Swane, die duurde van 4 februari tot 31 maart.

De behoefte aan goed onderwijs voor de leidinggevenden in de industrie leidt in Helmond in 1867 tot de oprichting van een van de eerste Hogere Burgerscholen in Nederland. De Gemeentelijke Tekenschool bestaat dan al vier jaar. In 1911 wordt begonnen met de Ambachtschool.

LvZ/JL september 2007